

Криворотенко А. Ю.
викладач
Уманський державний
педагогічний університет
ім. П. Тичини

СПЕЦИФІКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ

На всіх етапах свого існування суспільство переживає суперечливий і складний процес оновлення та розвитку, пов'язаний із пошуком нових шляхів вирішення проблем, засобів здійснення різноманітних перетворень в усіх сферах життєдіяльності. Цим зумовлена необхідність безпосередньої участі в цьому процесі всіх членів суспільства, тому що недостатня їхня творча активність, відсутність ефективних стимулів її розвитку та реалізації – основні перешкоди для втілення нових ідей, досягнення поставлених цілей. Суспільство потребує творчих особистостей, які у будь-якій сфері діяльності здатні по-новому вирішити надскладні завдання.

Творчість нерозривно пов'язана з мистецтвом і розвивається саме завдяки йому. Виховання креативної особистості значною мірою залежить від учителя, творча педагогічна діяльність якого є одним із засобів формування і всебічного розвитку особистості кожної дитини.

Творчість взагалі та педагогічну творчість зокрема, у своїх працях розглядають багато вчених, таких як: О. Брушлінський, Н. Ваганова, О. Васильєва, О. Губенко, В. Загвязинський, В. Кан-Калік, Ю. Кулюткін, В. Моляко, С. Сисоева та ін.

При вивченні проблем педагогічної творчості дослідниками приділяється увага дослідженню співвідношення поняття педагогічної творчості із супровідними ознаками, властивостями, якостями особистості; розгляду індивідуального стилю діяльності особистості як найважливішої ознаки її творчого характеру; з'ясуванню механізму взаємозв'язку творчого мислення і педагогічної майстерності; розвитку науково-педагогічного стилю мислення як першооснови становлення творчої особистості вчителя;

дослідженню суб'єктивних аспектів педагогічної творчості, видів і механізму педагогічної імпровізації; вивченню педагогічних умов, шляхів і засобів формування творчої позиції особистості; створенню методик виявлення і розвитку творчих якостей особистості, вивчення обдарованості [5, с. 90-91].

Творчість, за визначенням М. Ярмаченка, – діяльність людини, яка породжує щось нове, відрізняється неповторністю, оригінальністю та суспільно-історичною унікальністю. Вона специфічна для людини, оскільки завжди передбачає творця – суб'єкта творчої діяльності; в природі відбувається процес розвитку, але не творчості [3, с. 442].

Педагогічна творчість, зокрема вчителя хореографії, на нашу думку, – це оригінальне втілення новаторських ідей у процесі педагогічної діяльності, пошук нових шляхів і методів реалізації навчальних завдань, створення сприятливих умов розвитку творчої особистості дитини.

С. Сисоева виділяє наступні специфічні риси педагогічної творчості вчителя: об'єктом діяльності є особистість дитини, яка знаходиться у постійному розвитку; співтворчий характер суб'єктів педагогічної взаємодії; можливість суб'єктивної новизни й оригінальності процесу і результату; обмеженість творчої діяльності педагога і учня у навчально-виховному процесі часом; вплив на педагогічну творчість вчителя багатьох факторів, які важко передбачити [5, с. 108].

Для успішної педагогічної діяльності майбутній учитель хореографії повинен володіти усіма якостями творчої особистості, мати свою неповторну творчу індивідуальність.

За визначенням С. Сисоевої, творча особистість – це креативна особистість, яка внаслідок впливу зовнішніх факторів набула необхідних для актуалізації своїх творчих можливостей додаткових якостей, що сприяють досягненню творчих результатів в одному чи декількох видах творчої діяльності [5, с. 139].

Виходячи з досліджень С. Сисоевої, можемо назвати такі здібності творчої особистості: проблемне бачення; здібності до висування гіпотез,

оригінальних ідей; здатність до виявлення протиріч; уміння аналізувати, інтегрувати та синтезувати інформацію; пошуково-перетворювальний стиль мислення; здатність до міжособистісного спілкування; здатність до дослідницької діяльності тощо [4, с. 114-115].

Ефективним засобом розвитку і становлення творчої особистості дитини виступає творча діяльність. Для того, щоб творча діяльність мала розвиваючий вплив, необхідна обов'язкова умова: дитина має бути включена в активну діяльність, адже оптимальність особистісного розвитку залежатиме не стільки від змісту і характеру дитячої діяльності, скільки від активності самої дитини [1, с. 7].

Формуванню творчої особистості учня значною мірою сприяє створення умов для реалізації та самореалізації ним творчих можливостей у навчально-виховному процесі. У зв'язку з цим особливого значення набуває підготовка вчителя до організації творчої навчальної діяльності учня, планування та реалізації на уроці творчих ситуацій, органічно пов'язаних зі змістом навчального матеріалу конкретного уроку. Творчі ситуації можна створити в процесі розв'язання творчих задач, навчальних проблем, дискусій; критичного аналізу прочитаного; виконання різноманітних творчих завдань; навчальної експериментальної і дослідницької діяльності; розвивальної гри тощо[5, с. 227]. Усе це доцільно використовувати на уроках хореографії.

З поняттям творчості тісно пов'язане поняття творчої індивідуальності.

Індивідуальність, за С. Гончаренком, – це сукупність рис, що визначають самобутність людини, її відмінність від інших людей; своєрідність психіки та особистості індивіда, її неповторність. Вона проявляється в рисах темпераменту, характеру, у специфіці інтересів, якостей перцептивних процесів та інтелекту, потреб і здібностей індивіда. Передумовою формування людської індивідуальності є анатомо-фізіологічні задатки, які перетворюються в процесі виховання [2, с. 144].

Тому творчу індивідуальність ми розглядаємо як сукупність рис людини, її задатків, здібностей, умінь і навичок, за допомогою яких вона

створює щось оригінальне, досі невідоме, по-новому підходить до розв'язання будь-яких завдань.

Творча індивідуальність майбутнього вчителя хореографії розвивається якнайкраще тільки у процесі педагогічної творчості. Розвиваючи творчість учнів учитель розвивається сам впродовж усього педагогічного шляху.

Отже, специфіка педагогічної творчості майбутнього вчителя хореографії полягає в оригінальному втіленні новаторських ідей, творчих задумів у процесі педагогічної діяльності, пошуку нових шляхів і методів реалізації навчальних завдань, створенні сприятливих умов розвитку всебічно і гармонійно розвиненої особистості дитини.

Творча індивідуальність майбутнього вчителя хореографії – це сукупність рис і якостей, за допомогою яких він може творчо мислити у будь-якій ситуації, вчасно виявляти і розвивати величезний потенціал, який закладено у кожній дитині. І цей потенціал потрібно лише вчасно помітити і почати працювати над його розвитком, що найкраще може зробити тільки справжній творчий учитель.

Список використаних джерел:

1. Ваганова Н. Гуманістичні принципи розвитку творчої особистості дитини / Ваганова Н. // Обдарована дитина. – 2008. – №6. – С. 7 – 8.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 375 с.
3. Педагогічний словник / За ред. дійсного члена АПН України М. Ярмаченка. – К.: Педагогічна думка, 2001. – 514 с.
4. Пехота О. Освітні технології / О. Пехота. – К.: Видавництво А. С. К., 2003. – С. 109 – 126.
5. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості / Світлана Сисоєва. – К.: Міленіум, 2006. – 346 с.